ESPERANTO-PANORAMA

10de jaargang
nr. 60 (6)
nov. — dec. 1979

BRAZILIE: ESPERANTO-ONDERWIJS AANBEVOLEN DOOR WETENSCHAPPELIJKE CONFERENTIE

De tweede Internationale Conferentie over Taalproblemen in de Wetenschap werd dit jaar in Marilia (Brazilië) gehouden in het kader van de 50ste verjaardag van deze stad. In de eindresolutie werd aanbevolen dat wetenschapsstudenten meertalige cursussen zouden volgen met inzonderheid inleidende cursussen in het Esperanto.

De bijzonder regelmatige structuur van die taal — die analogieën vertoont met zulke diverse talen als b.v. Chinees en Turks — zou de studenten kunnen helpen meer inzicht te krijgen in het karakter van talen in het algemeen om aldus het aanleren van vreemde talen te vergemakkelijken.

Het hoofdthema van de conferentie was de discussie over internationale communicatieproblemen in de wetenschapsbeoefening. De deelnemers waren van mening dat het onvoldoende was voor een wetenschapper slechts één vreemde taal te beheersen. Wetenschappelijke literatuur verkrijgt immers niet altijd de belangstelling die ze verdient vanwege de taalbarrière — zelfs al is het stuk opgesteld in de meest verspreide talen. Het blijkt trouwens dat linguïstische overwegingen dikwijls een invloed uitoefenen op de ontwikkeling van bepaalde wetenschappelijke onderzoeksvelden in zekere landen.

Volgens werkdocumenten die tijdens de conferentie werden verspreid, toonden studies op twee werkterreinen (scheikunde en zaadpathologie) dat 60% van de artikels in het Engels worden gepubliceerd terwijl de overige 40% voornamelijk worden bestreken door Russisch, Duits, Frans en Japans.

De wetenschappelijke onderzoekers hebben echter eveneens te kampen met obstakels in mondelinge communicatie. Op congressen is het voor deelnemers van verschillende nationaliteiten maar al te dikwijls onmogelijk vrijuit met elkaar in discussie te treden.

Verscheidene deelnemers te Marilia trokken ook de aandacht op het probleem van de wetenschappelijke literatuur uit de ontwikkelingslanden, die vaak verwaarloosd wordt. Er werd dan ook op aangedrongen dat deze landen hun teksten geregeld zouden doorzenden naar de betreffende wetenschappelijke tijdschriften.

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift over taal- en etnische problematiek.

Redactie
Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen

Abonnementen: 25 fr. in België, 2,50 ƒ in Nederland, 2 $ in andere landen.

Steunabonnement vanaf 50 fr. in België, 5 ƒ in Nederland, 4 $ in andere landen.

Vijfjarig abonnement: 100 fr. in België, 10 ƒ in Nederland, 8 $ in andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 200 fr. in België, 20 ƒ in Nederland, 16 $ in andere landen.

Levenslang abonnement: 625 fr. in België, 62,50 ƒ in Nederland, 50 $ in andere landen.

Levenslang steunabonnement: 1250 fr. in België, 125 ƒ in Nederland, 100 $ in andere landen.

Reclame

1 blz.	1200 fr.	of 82,75 ƒ
½ blz.	750 fr.	of 51,75 ƒ
⅓ blz.	625 fr.	of 43,25 ƒ
¼ blz.	585 fr.	of 40,50 ƒ
⅛ blz.	365 fr.	of 25,25 ƒ
1/16 blz.	230 fr.	of 15,75 ƒ

Reclame in een volledige jaargang (6 nummers): 5 x de prijs van één advertentie.

Penningmeesters
voor België: de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82;
voor Nederland: het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975.

Redacteur en verantwoordelijke uitgever: Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne.

Drukkerij
Esperanto-Centrum Antwerpen, Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen

Bijlagen worden slechts toegelaten indien ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. Ze moeten voorzien zijn van de opdruk „Bijlage bij Esperanto-Panorama nr." gevolgd door het nummer waarbij de bijlage dient te worden gevoegd en aan het redactie-adres bezorgd uiterlijk de veertiende van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk teweeggebracht, worden in ieder geval aangerekend.

Teksten en advertenties voor *Esperanto-Panorama* moeten op het redactie-adres toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-april nummer b.v. moeten de teksten toekomen uiterlijk op 1 februari.

Overname van artikels is vrij, mits een presentexemplaar wordt opgezonden.

Steunabonnementen 1980

1. R. Iserentant, Brugge
2. C. Vergauwen, Antwerpen (5)
3. M.H. Vergaelen, Gent (5)
4. P. Huybrechts, Kalmthout (5)
5. R. van Iseghem, Aartselaar (5)
6. L.H.Brans, Veghel

Levenslang steunabonnement

13. M. Stynen, Westmalle

Aan alle donateurs onze zeer hartelijke dank!

Eindelijk, na zeven jaar...

We hebben het zo eens nagekeken. In de vorige jaargangen van Esperanto-Panorama. Als je tot in 1973 teruggaat, vind je er onveranderd het abonnementsgeld van 25 fr. of 2,50 gulden in terug. Zeven jaar lang. Velen hebben ons al die jaren gevraagd hoe we het voor die luttele som konden doen. En we kónden het, dank zij uw milde giften, dank zij onze adverteerders, dank zij al onze medewerkers en, last not least, dank zij de steun van het Belgische Ministerie voor Nederlandse Cultuur.
Maar nu zijn de kosten zo hoog opgelopen, dat we een aanpassing van de bijdrage moeten voorstellen. Voor de leden van de Vlaamse Esperantobond blijft het abonnement gratis (wat natuurlijk niet wil zeggen dat een gift niet welkom zou zijn!). Voor de andere stellen wij de volgende tarieven voor: 50 fr. voor één jaar, 200 fr. voor vijf jaar en 1250 fr. voor een levenslang abonnement. Nederlanders betalen helaas een ietsje meer omdat het posttarief hoger ligt. Zij betalen voortaan 5 gulden per jaar, 20 gulden voor vijf jaar en 125 gulden voor een heel leven lang. Steunabonnementen kosten steeds het dubbele.
Deze nieuwe tarieven gaan in vanaf 1 januari. Dat wil zeggen dat u nog van het oude tarief kunt genieten als u er heel vlug bij bent! Het juiste girinummer waarop u moet betalen, vindt u hiernaast in het kadertje.

KREEG U MISSCHIEN DIT JAAR ONS BLAD VAN EEN GULLE SCHENKER ZO MAAR GRATIS TOEGEZONDEN? NEEM DAN VOOR HET VOLGENDE JAAR EEN EIGEN ABONNEMENT!

Knip een boek uit je krant!

Net zoals de vorige keer geen boek maar wel een heuse Esperanto-verjaardagskalender voor de heer Hugo Dossche uit Aalst. Hij verdient de prijs dubbel en dik, want hij zond zo maar eventjes vijf interessante artikels in.

PRACTISCHE VERWEZENLIJKINGEN

Tsjechoslovakije: na de Nederlandse telefooncellen, nu ook de Tsjechoslovaakse treinen. De verklaring bij de uurroosters van de spoorwegen aldaar zal in het vervolg ook in het Esperanto vermeld worden.

Bulgarije: Er zijn nu al liefst 246 plaatselijke Esperantoverenigingen die samen acht internationale en nationale tijdschriften uitgeven.

Ook de steun in de hogere politieke sferen groeit: er zijn naar verluid al 36 parlementsleden gewonnen voor de Internationale Taal.

Nieuws voor boekenwurmen: Wie af en toe van nieuw leesvoer in het Esperanto wil voorzien worden, kan van nu af aansluiten bij: Rondo de libro-apogantoj - Heideweg 20, B-2120 Schoten.

Er wordt dan maandelijks een boek aangeboden. Er is geen aankoopverplichting: indien het werk niet mocht bevallen mag het steeds teruggezonden worden.

Nieuws voor muntenverzamelaars: in de muntenreeks met beeltenissen van „Beroemde Polen" verscheen er een 100-zloty stuk met het portret van Zamenhof.

Weer een stukje erkenning: de grijze eminentie „Encyclopaedia Britannica" heeft in zijn editie van 1979 een volle pagina gewijd aan de Internationale Taal.

Nieuwe Esperantogroepen in Vlaanderen

In de schoot van de Flandra Esperanto-Ligo werden twee nieuwe groepen opgenomen. Er is een Leuvense vereniging „Esperanto 2000" en een groep „Esperanto-groep van Beringen". Beide zijn erg aktief; zo werd er reeds met een cursus gestart.

Wat de vereniging in Leuven betreft, die plant bovendien nog andere projecten. Een ervan is ondertussen reeds verwezenlijkt: de uitgave van een tweemaandelijks blad, waarvan het nulnummer zopas is verschenen.

Voor inlichtingen kan men steeds terecht bij de secretaris, Marc Vandenbempt, Spaanse Burchtlaan 29 2V, 3040 Leuven-Korbeek Lo.

GEESTRIJKE DRANK VOOR ESPERANTISTEN

Om onze mensen toe te laten zich in de toekomst met nóg meer smaak aan het sprankelende vocht te goed te doen, brengt de firma Diekirch op haar Luxemburgse flesjes nu ook een aangepaste tekst. Naast het Frans, het Engels, het Italiaans en het Duits wordt de „gebruiksaanwijzing" nu ook in het Esperanto vermeld op het etiket.

Een 17-jarige Amerikaan zou willen corresponderen in Esperanto (evt. ook in Frans of zelfs Nederlands!). Voorkeur gaat uit naar leeftijdgenoten. Zijn adres:

Kirk Spiegel
23833 Bessemerst
Woodland Hills
California 91367-U.S.A.

Ne tiel sed ĉi tiel (simplaj sugestoj por agrabla kontakto kun blinduloj)

Ook zij die hun eerste Esperantoles nog niet achter de rug hebben, begrijpen wel dat het erom gaat de omgang met blinden zo vlot mogelijk te laten verlopen. Om dat te bereiken, werd er een boekje in het Nederlands geschreven (,,Niet zó, maar zó") dat al in het Engels, Duits, Frans, Spaans, Italiaans, Roemeens en Oekraïens werd vertaald - en ook al in braille werd omgezet. Esperanto is (voorlopig?) de laatste taal in het rijtje.

De auteur, Herman Van Dijck, is zelf een blinde - hij weet dus uit ervaring waar de knelpunten zitten. Tips over het begeleiden van blinden of slechtzienden in alle mogelijke situaties komen aan bod: het openbaar vervoer, café of restaurant, winkels, op straat en thuis... Geen ingewikkelde uitleg die enkel geldt voor wie veel met blinden omgaat, wel eenvoudige tips die ook nuttig zijn voor wie er enkel toevallig mee in contact komt.

Herman Van Dijck vertelt op erg humoristische wijze hoe het niet moet - met dan het alternatief dat er voor zorgt dat de blinde zich op zijn gemak voelt en zich verder zelf kan behelpen.

Vele suggesties worden geïllustreerd met tekeningetjes, die dikwijls nog beter dan de tekst uitdrukken waar het allemaal om draait.

Er zijn immers veel details waar een ziende niet op let, maar die voor de blinde van groot belang zijn. Anderzijds kunnen ook dikwijls door al te veel goede ijver situaties worden geschapen waarmee ook de blinde niet gediend is. Die vindt het b.v. helemaal niet prettig door een overijverige padvinder de straat over te worden gesleurd ... terwijl hij daar eigenlijk helemaal niet moest zijn! Even vragen op vóórhand kan nooit kwaad ...

Enkele andere tips: ben je in het gezelschap van een blinde, verwittig dan even als je weggaat — al is het maar voor even — zo vermijd je dat hij in het luchtledige begint te praten.

Het boekje staat nog vol andere tips voor ieder die wel eens met blinden in contact komt, en wie behoort er niet tot deze categorie? Voor 40 fr. (op rekening van de Vlaamse Esperantobond nr. 000-0265338-43) krijgt u het boekje thuis gezonden.

ACTIVITEITEN/INLICHTINGEN

AALST

★Esperantogroep Aalst

Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem. ☎ (053) 70 53 68.
Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping), Aalst.

ALMELO

★NEA-sekcio

Inlichtingen: de hr. A.J.B. Vrolijk Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.
Bijeenkomsten: elke 3de woensdag van de maand op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

★Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. J.Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EL Amsterdam. ☎ (020) 79 54 06.
Bijeenkomsten: elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmermeer-stationsrestauratie, Amstelveenseweg 266.

ANTWERPEN

★Kon. Esperantogroep ,,La Verda Stelo", v.z.w.

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen. ☎ (031) 40 30 92 of (031) 16 05 05
Bijeenkomsten: elke vrijdag om 20.15 u. stipt in zaal Billard Palace, Kon. Astridplein 40 (2de verdieping), tenzij anders aangeduid.

2/11 (vrijdag) — Bandmontage over de geschiedenis van de wereld, door de hr. Raymond Steenhout.

9/11 (vrijdag) — De hr. Chris de Clerck spreekt over een nog nader te bepalen literair onderwerp.

14/11 (woensdag) — Bijeenkomst bij mevr. Cécile Leuntjes.

16/11 (vrijdag) — JEUGDAVOND: kwis ,,wachtwoord" door de hr. Eddy Frederickx.

19/11 (maandag) — Bestuursvergadering om 20 u. bij de hr. Rik Boljau.

23/11 (vrijdag) — De hr. Petro de Smedt spreekt over enkele aspecten van de parel: Japan van binnenuit. Voordracht met dia's over specifieke eigenschappen van het Japanse volk.

25/11 (zondag) — In de Vlaamse Kameropera (Pastorijstraat 23, 2000 Antwerpen), liederrecital (Mozart, Brahms, Poolse liederen en pianosolo's) van 11 tot 12 u. 15. Presentatie in het Esperanto. Verminderde toegangsprijs 80 fr., indien u vooraf kaarten bestelt langs de club.

30/11 (vrijdag) — ,,La Profeto" van Khalil Ĝibran door de hr. Rik de Roover.

7/12 (vrijdag) — Inleiding tot het theaterwerk van Jean Cocteau ,,La fatomaŝino" (La machine infernale) (zie ons programma van 14/12) door Dr. E. Frederickx, doctor in de klassieke filologie.

12/12 (woensdag) — Conversatieavond bij mevr. Cécile Leuntjes.

14/12 (vrijdag) — In het kader van de Esperanto-Wintercyclus : toneelvoorstelling door de groep TESPA uit Parijs. Op het programma ,,LA FATOMAŜINO" van Jean Cocteau.

16/12 (zondag) — Om 15 u. Sinterklaasfeest. Voor de kinderen is vooraf inschrijven noodzakelijk. Volwassenen zijn uiteraard ook steeds welkom!

21/12 (vrijdag) — JEUGDAVOND: ,,Ken uw taal": tiende uitgave van de Esperanto-kwis door de hr. Paul Peeraerts.

30/12 (vrijdag) — Gevarieerd oudejaarsprogramma door de hr. Jan Bovendeerd.

Lidmaatschap: 350 fr. (voor jongeren 175 fr.), inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto Panorama*, en voor jongeren bovendien op *koncize* en op *Jongeren Esperanto-Nieuws*. Prk. nr. 000-0072654-01 t.n.v. ,,La Verda Stelo", Antwerpen.

ARNHEM

★NEA-sekcio

Inlichtingen: de hr. W. Bruijnestijn, Julianalaan 94, 6824 KJ Arnhem. ☎ (085) 61 53 86. De bijeenkomsten hebben plaats op twee adressen. Vraag dus eerst inlichtingen.

BERINGEN

★Beringse Esperantogroep

Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand aan de Rozenlaan 5 in Beringen.

BLANKENBERGE

★Blankenbergse Esperantogroep

Inlichtingen: Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

★Brugse Esperantovereniging ,,Paco kaj Justeco''

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten : de 2de en de 4de donderdag van de maand in Diogenes, Schaarstraat 96, 8000 Brugge.

8/11 — Onze twee wereldreizigers Randi Roose en Joris Verbeure presenteren een reeks dia's met commentaar over Noord-Amerika.

22/11 — gevarieerde avond: voorstelling van boeken en oefeningen onder leiding van de hr. Roger Iserentant.

13/12 — Zamenhofherdenking. Door middel van pas verschenen boeken maken we kennis met tot nu toe niet gekende feiten uit het leven van de ,,Majstro''.

10/ 1 — Randi Roose en Joris Verbeure stellen een tweede reeks dia's voor, nu over Zuid-Amerika.

25/ 1 (vrijdag) — Jaarfeest!

★Bruĝa grupo Esperantista, reĝa societo

Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUSSEL

★Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen: de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel. ☎ (02) 649 92 75.

Bijeenkomsten: normaal iedere tweede dinsdag om 19.45 u. aan de Grétrystraat 26, 1000 Brussel. Het programma vindt u in *Esperanto aktuala* (abonnement 50 fr. op rek. nr. 961-0907453-13 van Esperantista Brusela Grupo, Sperwerlaan 86 bus 5, 1150 Brussel).

Cursussen: Iedere dinsdag van 18.15 tot 19.45 u. in hetzelfde lokaal.

DEN HAAG

★NEA-sekcio

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag. ☎ (070) 24 39 23.

Bijeenkomsten : elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172, Den Haag.

★TANEF (Naturamikoj esperantistoj)

Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag. ☎ (070) 66 65 47.

Bijeenkomsten: de 2de en de laatste maandag van de maand om 20 u. in zaal ,,Nigrotje'', Maarseveensestraat 2.

★La Haga Cikonio (afd. Den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Hansa Muller, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag. ☎ (070) 55 66 77.

DILSEN/STOKKEM

Inlichtingen: Arnold Sauwenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen. ☎ (031) 49 50 06 (na 19 u.)

Samenkomsten/dienstbetoon: de eerste en de derde zaterdag van de maand om 15 u. in het Cultureel Centrum, Rijksweg, Dilsen.

DRACHTEN

★Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Wimerts 38, 9204 GL Drachten. ☎ (05120) 15 212.

EINDHOVEN

★Esperanto-Klubo Eindhoven

Inlichtingen: de hr. R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven. ☎ (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand om 20 u. in de Tringelzaal A van het POC in Eindhoven.

GENT

★Genta Esperanto-grupo „La Progreso"

Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge. ☎ (091) 30 13 01.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St.Pietersnieuwstraat 23, Gent.

★Genta Klubo

Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent. ☎ (091) 23 56 40.
Bijeenkomsten: de 1ste woensdag van de maand om 20 u.

GRONINGEN

★NEA-sekcio

Inlichtingen: Esperanto-Centrum Groningen, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen. ☎ (050) 25 98 46.
Bijeenkomsten: in het gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

★UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen. ☎ (050) 77 39 60.
Bijeenkomsten : de derde vrijdag van de maand in de Wigwam, Hora Siccamasingel 202.

HAARLEM

★NEA-sekcio

Inlichtingen: G.Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede. ☎ (023) 28 46 02.
Bijeenkomsten : de 2de donderdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Wilhelminastraat 22 te Haarlem.

HILVERSUM

★NEA-sekcio „Dreves Uitterdijk"

Inlichtingen: Mej. A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum. ☎ (035) 43 320.

★FLE-sekcio

Inlichtingen: Mevr. M.Dee-Tervoren, Jacob Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum. ☎ (035) 12 717.

KALMTHOUT

★La Erikejo

Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. ☎ (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten: de laatste donderdag van de maand (behalve in december) in het parochiecentrum van Heide.

29/11 (donderdag) — Mevr. Ursula Grattapaglia uit Brasilia (Brazilië) spreekt over „Brazilië, land van het Universeel Esperantocongres van 1981".

20/12 (donderdag) — in gasthof „De Buizerd", Putse steenweg 60, jaarlijks avondmaal met Zamenhoffeest, prijs 215 fr. (vooraf inschrijven noodzakelijk). Inlichtingen volgen.

Cursussen: vanaf 14 november, elke woensdag van 19 tot 20.30 u. in het parochiecentrum te Heide: vervolmakingscursus Esperanto, onderwezen door mevr. P. Huybrechts. Inlichtingen op het secretariaat.

Lidmaatschap: 350 fr. (voor jongeren 175 fr.) inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto Panorama*, en voor jongeren bovendien op *koncize* en op *Jongeren Esperanto-Nieuws*. Bankrekening nr. 001-0779431-15 t.n.v. „La Erikejo", Kalmthout.

KORTRIJK

★La Konkordo

Inlichtingen: Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. ☎ (056) 22 00 11.
Bijeenkomsten: woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEEUWARDEN

★NEA-sekcio

***Inlichtingen:* mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, Goutum.**

***Bijeenkomstem:* om de 14 dagen om 19.45 u. in Gebouw Doopsgezinden, Ruiterkwartier** 173.

LEUVEN

★Esperanto 2000

Inlichtingen: Marc Vanden Bempt, Spaanse Burchtlaan 29/2V, 3040 Leuven.

Bijeenkomsten: de 2de en de 4de donderdag van de maand.

20/12 — dia-avond om 20 u. in het Koninklijk Ateneum, Naamsestraat 67.

★Lovena Esperanto-Asocio

Inlichtingen: Vaarstraat 16, 3000 Leuven. ☎ (016) 23 63 27.

Bijeenkómsten: de 2de en de 4de donderdag van de maand op het genoemde adres, 20 u.

MECHELEN

★Mechelse Esperantogroep

Inlichtingen: de hr. A. Verswijfel, Kastanjeweg 33, 2850 Keerbergen.

Bijeenkomsten: voor gevorderden, de 1ste woensdag van de maand, en voor beginners, iedere woensdag behalve de eerste, telkens om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L.V.-straat. Mechelen.

NIJMEGEN

★Esperanto-Klubo Zamenhof

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen. ☎ (080) 55 15 05.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Lindanusstraat 16.

ROTTERDAM

★Esperanto-grupo Merkurio

Inlichtingen: de hr. R. Moerbeek, ☎ (010) 36 15 39.

Bijeenkomsten: de eerste en de derde woensdag van de maand om 20 u. aan de Provenierssingel 48, Rotterdam.

★La Espero

Inlichtingen: de hr. L. van Duijn, Bellevuestraat 95, Dordrecht. ☎ (078) 13 69 03.

Bijeenkomsten: elke 2de en 4de woensdag in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).

★FLE, afd. 2

Inlichtingen: Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam. ☎ (010) 29 46 84.

Bijeenkomsten: de drie eerste donderdagen van de maand aan de Brabantsestraat 12.

★SAT-rondo

Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackerstraat 12A, 3035 GJ Rotterdam. ☎ (010) 66 30 73.

TILBURG

Inlichtingen: de hr. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg. ☎ (013) 68 04 73.

UTRECHT

★Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht. ☎ (030) 61 69 67.

ZAANSTREEK

★Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Postbus 443, 1500 EK Zaandam. ☎ (075) 16 69 31.

HET FOTOBOEK „HIROŜIMA-NAGASAKI" NU OOK IN HET ESPERANTO

Dit Japanse boek toont ons in ongeveer tweehonderd foto's het kind en zijn omgeving tijdens de atoombom-hel. Het werk werd in februari uitgegeven in het Esperanto, ter gelegenheid van het Jaar van het Kind. Er bestaat ook al een Engelse versie.

De uitgever is „Kodomotati ni Sekaj ni Hibaku no Kiroku o Okuru Kaj", d.w.z. de Vereniging ter Verspreiding van de Fotocollectie over de Atoombomaanval onder de Nieuwe Generatie en de Volkeren van de Wereld.

Deze vereniging hoopt met de uitgave een efficiënt en psychologisch aangrijpend communicatiemiddel te hebben. Via de Esperantobeweging beschikt zij over een hele reeks actieve kernen in gans de wereld die zullen meewerken aan de verspreiding en informatie.

Het uiteindelijke doel is o.a. een meer concrete actie, zoals bijvoorbeeld het organiseren van fototentoonstellingen in heel de wereld om het drama van de atoombom tot bij de mensen te brengen.

Het is geen boek voor overgevoelige zielen, wel een uniek menselijk en dramatisch document over oorlog, ellende en vernieling.

LEER ESPERANTO ! (en word een bollebоos in wiskunde)

In een vergelijkend onderzoek, gevoerd in het linguïstische centrum van de universiteit van Paderborn, kwamen interessante uitslagen aan het licht. Bij vergelijking van 77 Esperantoleerlingen met 117 leeftijdsgenoten is gebleken dat het volgen van lessen in de internationale taal een stimulerende factor is in het aanleren van de moedertaal en van vreemde talen. Dat was natuurlijk al eerder bekend; nieuw is echter dat het onderwijs van Esperanto ook een positieve invloed blijkt uit te oefenen op de vakken Wiskunde en Aardrijkskunde.

Maar het blijft natuurlijk ook mogelijk dat enkel kinderen van intelligente ouders Esperanto leren...

Engelse spelling

Een natuurlijke taal is een onlogisch fenomeen. Geregeld gaan er dan ook stemmen op om bepaalde facetten ervan drastisch te „reorganiseren". Natuurlijk is het eerst en vooral de spelling die hiervoor in aanmerking komt - de voorstellen zijn echter niet altijd even gelukkig. Men herinnere zich maar een tijdje geleden toen er sprake van was woorden als „odeklonje", „sjofeur" en "sjoekroet" in te voeren.

Nu gaan er echter ook in de Angelsaksische wereld stemmen op om het Engels te vereenvoudigen: elke klank zijn letter. De **e** zou b.v. worden gebruikt in elk woord dat die klank bevat: **eny, redy, sed** in de plaats van **any, ready, said** enz.

Het ziet er nog wat onwennig uit, maar het is verantwoord om pedagogische redenen: het aanleren van de taal door kinderen en vreemdelingen wordt door de traditionele Engelse spelling onnodig bemoeilijkt. Maar dat is iets dat iedereen al weet die ooit Engels geleerd heeft...

Drielandenbijeenkomst te Aken

Deze traditionele bijeenkomst heeft plaats in de omgeving van het z.g. Drielandenpunt, waar Duitsland, België en Nederland elkaar raken.

Elk jaar wordt het week-einde georganiseerd door één van de talrijke Esperantogroepen uit de streek. Deze herfst zal de Drielandenbijeenkomst plaatsvinden in de Duitse stad Aken, en wel in de Wanderhalle op 10 en 11 november.

Het zaterdagprogramma bestaat uit een ontvangst op het stadhuis, kerkbezoek, een orgelconcert en discussie over kinderproblematiek. Als aangename afsluiting van een drukke dag volgt dan het bal.

Op zondag zijn er een voordracht, een werkvergadering en een tweetalige eredienst voorzien, alsook een wandeling voor de sportievelingen.

De kosten belopen 1O DM, eten en hotel zijn hier echter niet inbegrepen. Verdere informatie verstrekken u graag:

Esperanto Grupo Aachen, Eynattenstr. 56, D-51 Aachen
tel. 0241-62350.

ECM, Frankenstr. 149, Maastricht, 6224 GM
tel. (043) 62 83 39.

ESPERANTO IN PARLIAMENT

In Groot Brittannië bestaat er een erg aktieve "Esperanto Parliamentary Group" die op dit ogenblik al een negentigtal leden telt.

Deze groep parlementariërs geeft nu ook sinds juli een blad uit: Esperanto in Parliament, waarin een overzicht wordt gegeven van de evolutie die de internationale taal kent in diplomatieke en politieke kringen - en dan blijkt eens te meer dat ze in Engeland en elders niet stilzitten! Een bloemlezing uit het eerste nummer:

EEG: wegens de enorm hoge vertaalkosten in de EEG (er is sprake van 55% van het budget!) wordt een efficiënte oplossing van het probleem stilaan hoogdringend. Reductie van het aantal voertalen houdt onmiskenbaar een discriminatie in en heeft zelfs niet het voordeel een afdoende oplossing van het probleem te geven. Er blijkt wel dat een verbazingwekkende meerderheid (95%) van de Britse leden van het Europese parlement bereid werd gevonden een officieel document te ondertekenen dat de mogelijkheid zal scheppen voor een onbevooroordeelde studie over Esperanto en de voordelen van haar practische inlassing als werktaal.

Verenigde Naties: de culturele organisatie van de V.N., de UNESCO, heeft al vroeger in een resolutie de culturele waarde van het Esperanto erkend. Nu hebben echter ook de Verenigde Naties zelf voor de allereerste keer een voorlichtingsbrochure in die taal opgesteld: weeral een practische verwezenlijking.

Er wordt trouwens in Denemarken binnenkort gestemd over een motie die de V.N. zal verzoeken om Esperanto te gebruiken in de debatten van de Algemene Vergadering.

Diplomatie en taal: er wordt op gewezen dat een goed diplomaat heden ten dage ook een goed linguïst behoort te zijn: een dubbele carrière... dus een verspilling van energie én talenten.

Opvoeding: naar het schijnt wil de Hongaarse minister van Opvoeding het aanleren van Esperanto stimuleren in alle officiele scholen voor leerlingen van 14 tot 18 jaar oud. Esperanto zal dan ook op gelijke voet worden gesteld met de zeven andere vreemde talen die aldaar worden gedoceerd.

Vaticaan: het gebruik van Esperanto begint meer en meer veld te winnen, nu het Latijn als enige werktaal minder gebruikelijk wordt.

Radio Vaticaan zendt geregeld uit in het Esperanto, terwijl ook bekend is dat Paus Johannes-Paulus II reeds in deze taal gesproken heeft en zijn morele steun geeft aan hen die het gebruik ervan propageren.

Gratis 12 dagen door Polen

Voor wie het nog niet wist: Esperanto kan een erg winstgevende liefhebberij zijn. Dat bewijst b.v. het wedervaren van Marc Demonty, die meedeed aan een wedstrijd die werd georganiseerd in het kader van de Esperanto-uitzendingen van Radio Warschau.

Men moest enkel een korte vraag over de hedendaagse Poolse geschiedenis oplossen; en dan was er natuurlijk de loting tussen de juiste antwoorden. De „onschuldige kinderhand" was de heer Demonty gunstig gezind, want hij ging lopen met een niet te versmaden prijs: een reis door Polen van 12 dagen.

Anniversaria

Onze verjaardagskalender met horoscoop kent tot nu toe veel succes. Navraag heeft uitgewezen dat vele van onze kennissen hem ophangen in de allerkleinste kamer van hun woning ... juist, ja: daar waar men noodgedwongen even tot rust moet komen en tijd genoeg heeft om het kalendertje uit te pluizen.

De plaatjes bij de sterrenbeelden zijn trouwens erg leuk- ooit al eens een moedige leeuw boven in een telefoonpaal zien bibberen uit schrik voor een miezerig muisje beneden?

Uiteindelijk heeft de ervaring ook uitgewezen dat het vooral de fanatiekste horoscoop-loochenaars zijn die het eerst gaan kijken naar de korte Esperanto-gedichtjes die een typering geven van hún sterrenbeeld (er is natuurlijk toch niets van waar, maar men kan nooit weten...).

Ook voor verstokte Esperantofielen is het een leerzaam gadget. Want wie kent er nu zomaar de correcte termen voor b.v. Waterman of Ram? Nee, niet ,,Akvario" en ,,Ramo" of zoiets, wel Amforo en het ietwat makke Ŝafo.

Als gast is het dan ook weer interessant om te weten dat juist vandaag de vrouw des huizes jarig is... een kleine attentie kan nooit kwaad.

En wat een verrassing te ontdekken dat de verjaardag van Tante Euphrasie samenvalt met die van John Travolta, die in een dweperige bui méé op 't lijstje werd gezet!

Het is trouwens erg leuk om bij de kalender ook een potloodje op te hangen met het verzoek aan de vaste gasten ook hun geboortedag op te schrijven, zodat in het vervolg niemand meer wordt vergeten.

Voor het geval u echter in de eerste maanden nog niet veel verjaardagen hebt ,,verzameld"... op het Esperanto-Centrum in Antwerpen verjaren mensen op 14 en 31 augustus, 14 oktober, 26 en 27 november. Wij vermelden dat natuurlijk niet met een speciale bedoeling, maar toch — misschien krijgen we dan óók een kaartje!

De kalender kost 60 fr. (+20 fr. porto). Dus voor de prijs hoeft u 't niet te laten. Het is mogelijk hem te bestellen door overschrijving op prk. 000-0265338-43 van de Vlaamse Esperantobond, Arsenaalstraat 5 te 2000 Antwerpen. Misschien een leuk ideetje voor de Kerst- en Nieuwjaarsdagen?

KANKRO

Krantenknipsels over Esperanto

Wie informatie wil over Esperanto (vooral dan in verband met opzoekingswerk) kan kosteloos tientallen knipsels uit dagbladen en tijdschriften raadplegen in de documentatiedienst van de Centrale van Openbare Bibliotheken, Lange Nieuwstraat 105 te Antwerpen (4de verdieping). De knipsels zijn maximaal twee jaar oud.

De dienst is toegankelijk op werkdagen van 13u30 tot 16u30. Men kan ter plaatse fotocopiëren.

Succesvolle Esperantocursussen in Antwerpen

De leergangen die plaatshebben in de stedelijke avondschool Quellinstraat 31 op elke dinsdag en donderdag van halfzeven tot negen uur, kennen dit jaar een uitzonderlijk succes: in het eerste jaar werden reeds meer dan dertig leerlingen ingeschrevan... en er volgen er nog !

Het feit is des te meer betekenisvol als men in aanmerking neemt dat de andere taalcursussen achteruit gaan.

Sovjetunie: de Esperantobeweging officieel erkend

Een van de belangrijkste verwezenlijkingen van dit jaar is de oprichting van de vereniging van Sovjetesperantisten. Deze gebeurtenis betekent de officiële erkenning van Esperanto in de Sovjetunie; de taal is er al wijd verspreid, vooral dank zij een erg actieve jeugdbeweging. Tot nu toe hadden de samenkomsten en andere activiteiten echter plaats zonder overheidssteun.

Het is een feit dat Esperanto steeds populair is geweest in de gebieden die nu de huidige USSR uitmaken: het eerste boek over Esperanto verscheen in het Russisch en de eerste aanhangers waren grotendeels Russen.

De beweging kende een voorspoedige ontwikkeling en aanzienlijke overheidssteun tot aan 1937. Onder Stalin werden toen maatregelen tegen de beweging genomen - bijna heel die generatie esperantisten verdween dan ook.

Pas na de jaren vijftig kon de taal langzaam maar zeker haar positie herstellen - tot ze terug op het niveau van vóór '37 was gekomen.

De stichtingsvergadering van de nieuwe organisatie had plaats in Moskou; er waren vertegenwoordigers aanwezig van de meeste Sovjetrepublieken waaronder Armenië, Estland en Letland. Deelnemers wezen op Esperantoactiviteiten die tot nu toe in de S.U. werden gevoerd: vooral cursussen, bijeenkomsten, correspondentie en ontvangst van buitenlandse esperantisten.

Vorig jaar heeft Radio Moskou al experimentele uitzendingen in de taal verzorgd. Door een gemis aan centrale organisatie bleven alle acties echter te versnipperd en dus dikwijls onbevredigend. Enkele sprekers trokken de aandacht op de noodzaaak om Russische literatuur in Esperantovertaling te publiceren. De afgevaardigde uit Estland benadrukte dat vooral de werken uit zijn streek reeds in grote mate op die manier verspreid waren: de Internationale Taal kan op die manier bijdragen tot de uitstraling van de cultuur van een kleine natie.

Wij kunnen ook nog melden dat "Moscow News" bij zijn nummer 16 dit jaar een Esperantobijlage heeft gevoegd van maar liefst zestien bladzijden. Het supplement bevatte een toespraak van Brezjnev, de uitslagen van de verkiezingen voor de Opperste Sovjet en materiaal over de stichting van nieuwe officiële Esperantovereniging.

Edda en Wimmie leren Esperanto

De uitgeverij „De Eekhoorn" uit Harderwijk heeft in de serie „Edda en Wimmie" nu ook een boekje uit waarin jongere kinderen aangespoord Esperanto te leren. Het is een leuk cadeautje voor zes- tot achtjarigen, want voor dat pril publiek is het boekje bestemd: stevige kaft, grote letters, mooie tekeningen...

De uitgave is verkrijgbaar bij het Nederlanse grootwarenhuis Vroom&Dreesman en bij elke erkende boekhandel.

WINTERCYCLUS 1979-1980 ANTWERPEN

ESPERANTO IN

georganiseerd door de Kon. Esperantogroep „La Verda Stel
Asocio (in consultatieve betrekkingen met Unesco), onder d
Nederlandse Cultuur en van het Verbond van Vlaamse Cul

14 dec. 1979 om 19.30 u. in de feestzaal, Quellinstr. 31
LA FATOMAŜINO van Jean Cocteau
door TESPA (Teatro Esperanto de Parizo)

4 jan. 1980 om 20 u. in het Volkskundemuseum,
Gildekamerstraat 2
DE CULTURELE BRONNEN
VAN DE ESPERANTOLITERATUUR
door Giorgio Silfer (La Chaux-de-Fonds)

22 feb. 1980 om 20 u. in de feestzaal, Quellinstr. 31
INTERNATIONALE VOLKSLIEDERENAVOND
door de Esperantotroebadoer Olivier Tzaut
(La Chaux-de-Fonds)

Inlichtingen : Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5,
2000 Antwerpen; tlf. (031) 16 05 05

TOEGANG VRIJ

DE LITERATUUR

o'' v.z.w., Antwerpse afdeling van de Universala Esperanto-
e auspiciën van het Ministerie van Nationale Opvoeding en
tuurverenigingen te Antwerpen.

14 maart 1980 om 20 u. in het Volkskundemuseum,
Gildekamerstraat 2
DE NEDERLANDSE LITERATUUR
IN ESPERANTOVERTALING
door Petro De Smedt (Dendermonde)

18 april 1980 om 20 u. in het Volkskundemuseum,
Gildekamerstraat 2
DE OORSPRONKELIJKE ROMAN
IN HET ESPERANTO
door Charles Power (Verenigde Staten)

23 mei 1980 om 20 u. in het Volkskundemuseum,
Gildekamerstraat 2
INLEIDING TOT DE ESPERANTOPOËZIE
door Dr Marjorie Boulton (Oxford)

Bijlage bij Esperanto Panorama nr. 60 (nov.-dec. 1979)
Vrij van zegel